

ЗМІСТ

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА.....	1
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА І ОБОРОНА.....	2
ЕКОНОМІКА.....	3
ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА.....	4
СОЦІОЛОГІЯ.....	5
ПОДІЇ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА.....	6

В ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ МОЖУТЬ ВИНИКНУТИ ПРОБЛЕМИ

У парламенті розпочався процес прийняття нового Закону “Про місцеві вибори”. Якщо цей процес затягнеться – для України місцеві вибори можуть стати проблемою.

З наявної інформації, можна сказати, що це може бути дуже прогресивний документ. Зараз планується не просто зміна виборчої системи і відкриті списки, але й заборона реклами партій на телебаченні.

Якщо закон буде передбачати глобальні зміни у виборчій системі, а провести їх вирішать, як і повинно було бути 25 жовтня, то виникає питання виборчих комісій. Ці комісії повинні будуть встигнути навчитися працювати за новою системою і підраховувати голоси за набагато більш складною системою, ніж це було раніше. Незважаючи на початок літа узгоджений проект закону досі не вироблений.

Якщо дивитися на перспективу, то серйозні політичні партії повинні мати структури на місцях, щоб претендувати на перемогу на наступних виборах в Раду. У більшості нових партій, які знаходяться в парламенті зараз, таких структур або немає взагалі, або вони в стадії трансформації. На даний момент важко сказати чи будуть наступні парламентські вибори черговими, тобто, через 4 роки, що було б добре для політичної стабільності в країні, або ж вони пройдуть раніше. У будь-якому випадку партіям потрібно робити ставку на структури на місцях. Уже не буде таких

“бліцкригів”, як це було минулого року, коли кампанія велася на бордах і в телевизорах, а прямого спілкування з виборцями практично не було.

Повна версія [ТЕКСТУ](#)

Заступник генерального директора –
директор політико-правових програм
Центру Разумкова
Юрій ЯКИМЕНКО

В ПАРЛАМЕНТІ БУЛА ПОЛІТИЧНА ВОЛЯ НА ЗНЯТТЯ НЕДОТОРКАНОСТІ З КЛЮЄВА

У Верховній Раді виникли проблеми зі зняттям недоторканності з народного депутата, колишнього члена “Партії регіонів” Сергія Ключова.

Рішення про зняття депутатської недоторканності вирішувалося не в кулуарах Ради, а у відповідних органах - комітетах ВР. Відповідно до Закону “Про регламент роботи парламенту”, була повністю дотримана процедура розгляду подання ГПУ на всіх стадіях, як того і вимагав закон. Говорити, що це була спроба блокувати рішення, немає підстав.

Регламентний комітет ВР приймав рішення з цього питання згідно з українським законодавством. Члени комітету повинні були оцінити подання генерального прокурора з точки зору обгрунтованості та вагомості доказів обвинувачення. Тут вже виникає питання до прокуратури: чи надала вона парламенту такі підстави, які б переконали нардепів у необхідності кримінального переслідування Ключова. Хоча, на мій погляд, оцінювати переконливість доказів повинен суд, а не законодавча влада. Але такі повноваження комітету прописані в регламенті роботи парламенту.

Результатом позитивного рішення комітету стало голосування у сесійній залі. Те, що 287 депутатів підтримали зняття недоторканності з Ключова, свідчить, що політична воля на це була. А далі починається правовий процес, в ході якого обвинувачений може довести в суді, що він не винен. Або ж прокуратура доведе, що він винен, і його притягнуть до кримінальної відповідальності. З цим питанням у парламенті не виникло політичних і кулуарних проблем.

Повна версія [ТЕКСТУ](#)

Заступник генерального директора –
директор політико-правових програм
Центру Разумкова Юрій ЯКИМЕНКО

РОСІЯ ВТРАТИЛА СУХОПУТНЕ СПОЛУЧЕННЯ З ПРИДНІСТРОВ'ЯМ

Рішення про скасування Україною угоди про транспортування російських військовослужбовців і військових вантажів до Придністров'я є логічним проте запізнілим. Перебуваючи, де-факто, у стані війни було абсурдним зберігати домовленості про транспортування російських військовослужбовців і військових вантажів через територію держави.

Це рішення дійсно досить сильний ефект справило у російських експертних та офіційних колах.

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова
Олексій МЕЛЬНИК

Нині звучить багато погроз, що це може спровокувати Росію на пробиття сухопутного коридору під гаслом “своїх не кидаємо”.

Якщо говорити про можливі кроки Росії, то у разі нової агресії, не думаю, що її слід пов'язувати саме з денонсацією цієї угоди. Одна з ключових помилок нашої влади, як раніше так і зараз — намагання не спровокувати та умиротворити Росію. Позиція має бути жорсткішою і не варто зупинятися на цих рішеннях. Можна було багато досягнути ухваленням подібних рішень у питанні торгівлі з Кримом.

Перебування російського контингенту в Придністров'ї значно ускладнюється, адже тепер перебивається сухопутний коридор (автомобільне, залізничне сполучення). Залишається єдиний шлях — повітряне сполучення, що звісно вимагатиме від Росії суттєвих додаткових витрат.

Стосовно рішення Молдови, то там немає чогось нового, єдине, що його застосовували диференційовано: є взаємні угоди стосовно перебування миротворчого контингенту і тут Молдова просто вимагала від Росії дотримання тих домовленостей і вимог для подання заявок тих чи інших військових, які йдуть під ротацію.

Також Молдова не згодна на перебування “обмеженого контингенту військ РФ”. Останній випадок, коли командир цього контингенту, по суті, обманом проник у Придністров'я, видаючи себе за миротворця, думаю, став останньою краплею, яка спровокувала таке рішення.

Повна версія [тексту](#)

ОБОРОННА ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ ОТРИМАЛА ШАНС ВИЙТИ НА ЗАХІДНІ РИНКИ

Денонсація Україною угод про військово-технічну співпрацю була формальністю, оскільки де-факто така співпраця була припинена ще навесні минулого року.

Вочевидь, будь-яке припинення співпраці не є вигідним для жодної зі сторін. Але це рішення було для України вимушеним. З іншого боку, українським підприємствам давно пора працювати над диверсифікацією прибутку, налагоджуючи співпрацю з іншими партнерами. Передусім ми повинні орієнтуватися на західні ринки, де готові купувати продукцію військово-промислового призначення.

Завдяки таким підприємствам, як “Мотор Січ”, Україна входить у десятку країн, здатних не лише

випускати конкурентоздатні двигуни, але і проектувати їх. Якщо використовувати втрату російського ринку як можливість, можна вийти на якісно новий рівень роботи. Адже ні для кого не секрет, що співпраця з Росією розвивалася не на основі формальних договорів, а на особистих зв'язках. І керівники підприємств, що працювали на російський ринок, найчастіше належать до тієї категорії, яку прийнято називати червоними директорами.

Повна версія [тексту](#)

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Олексій МЕЛЬНИК

КРЕМЛЬ ОСТАТОЧНО НЕ ВІДМОВИВСЯ ВІД ПРОЕКТУ “НОВОРОСІЯ”

Не варто думати, що проект “Новоросія” закривається. Те, що він, скажімо, не вдався у вигляді блицкригу — це так. Розрахунок був на швидке захоплення, тобто відділення цих шести областей від України і утворення тієї самої “Новоросії”. Але, як завжди, не враховані були безліч чинників або ж переоцінені свої можливості для того, щоб реалізувати такий проект.

Для України це не означає, що Путін відмовився від своїх цілей, він їх тримає у запасі і цей проект буде тліючим. Зараз і в Харківській, і в Одеській областях здійснюються терористичні акції, діють

диверсійні групи, відбуваються інформаційні провокації, тобто тривають спроби дестабілізації ситуації у цих регіонах. Якби цей проект “Новоросія” справді був скасованим, інтенсивність таких дій була би значно зменшена.

Повна версія [тексту](#)

Директор військових програм
Центру Разумкова,
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ

АПЕТИТИ ПУТІНА НЕ ОБМЕЖУЮТЬСЯ ДОНБАСОМ

Багатьох приголомшує ситуація, коли під час нинішнього перемир'я на Донбасі продовжують гинути люди і тривають бойові дії. Петро Порошенко оголосив, що 83 українських військовослужбовці загинули в Східній Україні за час дії перемир'я. Проте слід зазначити, що історія знає безліч подібних ситуацій.

Так, будь-який конфлікт містить базові протиріччя, через які він виникає. Якщо внаслідок переговорів якась частина суперечностей розв'язується, то решта залишається у замороженому, підвішеному стані. Але рано чи пізно невирішені протиріччя все одно вибухають.

Так відбувається і в нашій ситуації: є спроби за допомогою мирних переговорів вплинути на Україну, аж до її внутрішнього устрою. Це нас, звичайно, не влаштовує. Заморожування конфлікту на Донбасі

загрожує тим, що буде збережена дестабілізація, через яку Росія отримує важелі впливу як на внутрішню, так і на зовнішню політику України. І не лише України, але і Європейського Союзу.

Апетити Путіна не обмежуються Донбасом. Нинішні нерегулярні бої в зоні АТО можуть мати характер як розвідки боєм, так і підвищення напруженості і дестабілізації українських військових сил і внутрішньої ситуації в країні.

Чому тоді керівник Кремля не розпочинає повномасштабний наступ? По-перше, якщо він почне повномасштабний наступ, то накликає на себе нові санкції. По-друге, йому не потрібний повномасштабний наступ — йому потрібний успіх. А воєнного успіху, як відомо, можна досягнути лише тоді, коли буде забезпечена перевага у силах.

Тут слід зазначити, що надання Україні озброєння могло би підняти поріг співвідношення сил між українськими силами і проросійськими бойовиками на сході України. У такому разі Путіну довелося б ще більше нарощувати свій військовий потенціал на Донбасі, а ресурси його не безмежні. Підвищуючи поріг нашого військового потенціалу, ми затягуємо час переговорів. А отже, збільшуємо запас часу для того, щоб використовувати мирні засоби врегулювання конфлікту — дипломатію та економічні санкції.

Повна версія [тексту](#)

Директор військових програм Центру Разумкова,
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ

УКРАЇНІ СЛІД ОСТЕРІГАТИСЯ НАСТУПУ РОСІЙСЬКИХ ВІЙСЬК З ПРИДНІСТРОВ'Я І БІЛОРУСІ

Біля України є ще дві потенційно небезпечні точки. Поки вони нам не загрожують, але згодом можуть бути використані Путіним для дестабілізації України. Перша — це Придністров'я. Поки що там знаходиться близько 25 тис. резерву і принаймні 7 тис. російських військових знаходиться там “для забезпечення спокійної ситуації”.

Водночас Україна прийняла правильне рішення про заборону транзиту російських військових через територію нашої країни, що ускладнило процес підживлення Придністров'я.

Поки потенціал Придністров'я невисокий, і на самостійні дії цей регіон не здатний. Але він може при необхідності бути активізований Кремлем. Україна повинна розуміти це і вже зараз розробляти стратегію захисту.

Першою під ударом з Придністров'я може стати Одеса. На цей регіон потрібно звернути особливу увагу.

Другим плацдармом проти України може стати Білорусь.

Ми можемо отримати несподівану проблему на півночі. Поки що там проблем немає, але конфліктний потенціал все ж існує. У листопаді в Білорусі будуть вибори. У них цілком може втрутитися Путін. Рано ще говорити про щось, адже стосунки Мінська і Москви зараз покриті таємницею. Але якщо Росія таки втрутиться, то Україна може отримати ще одне джерело напруженості.

Повна версія [тексту](#)

Директор військових програм Центру Разумкова,
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ

Економіка

БЕЗ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПРОГРАМА МВФ ПРИЗВЕДЕ ДО СТАГНАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Не зважаючи на те, що в Україні постійно говорять про податкову реформу, ми так і не наблизилися до оптимального оподаткування. Це говорить про те, що ми намагаємося вирішити завдання, яке не має рішення у такому форматі формулювання проблеми. Ми говоримо не про основні причини хвороби, а намагаємося лікувати симптоми хвороби. У нас є якась глибинна хвороба, яка зовні виражається у вигляді валютної нестабільності, нестабільності державних фінансів. Наша структура економіки безнадійно застаріла. Вона втрачає позиції на світових ринках. Навіть в області металургії, де ми завжди були лідерами, нас починають тіснити країни, що розвиваються.

Потенційно ж український ринок є достатньо великим. Крім того, в нашій країні є досить кваліфікована робоча сила. Вона конкурентоздатна у співвідношенні ціни і якості. Наш народ має багато талановитих людей. Ми повинні робити все поступово. Наприклад, бути в коопераційних системах з потужнішими партнерами, які включатимуть нас у свої системи. Хай це будуть поки що прості операції, але поступово ми зможемо нарощувати потенціал у рамках цієї співпраці.

Наша перевага наразі — це енергетика і аграрно-продовольчий сектор. Якщо енергетика буде пов'язана з якимись методами підвищення енергетичної

ефективності, то це буде дуже важливий і перспективний напрямок. Якщо сфера сільського господарства буде пов'язана з виробництвом екологічно чистого продовольства, то ми отримуємо велику перспективу. Крім того, у нас є ракетно-космічний і авіаційний комплекс.

Сьогодні також намагаються вирішити протиріччя, що накопичилися у банківській системі. Але процес, на мій погляд, відбувається досить складно. І я б не сказав, що у нас основні перешкоди позаду.

Великою проблемою є реструктуризація зовнішнього боргу України. Був прецедент з Польщею, коли значною мірою списувалися борги. Але таке списання відбувалося на тлі значних успіхів у справі реформування країни. Ці успіхи показували, що втрати, пов'язані зі списанням, будуть компенсовані новими можливостями. І була впевненість, що внаслідок скасування боргів реформи отримають новий поштовх.

В Україні поки що такої впевненості нема. Відверто кажучи, ми втратили практично цілий рік. Активізація реформаторського процесу, яку ми

спостерігаємо в останні місяці, ще недостатня для того, щоб компенсувати те відставання, яке склалося після повільного розгойдування у цьому питанні. У нас проблемні і кризові моменти переважають над невеликими проблiсками стабілізації.

Ставлення приватних інвесторів до того, що відбувається сьогодні в Україні, є ключовим. Більш того, це вирішальний момент у питанні того, яким шляхом розвитку піде економіка України в перспективі. Якщо ставлення інвесторів до України не зміниться, то реалізація програми МВФ призведе до тривалого застою, а потім і до стагнації економіки.

Повна версія [тексту](#)

Науковий консультант з економічних питань Центру Разумкова
Володимир СІДЕНКО

ПРОБАЧИТИ БОРГИ. УКРАЇНІ ПРИГОДИТЬСЯ ДОСВІД ПОЛЬЩІ

Український уряд активізував процес реструктуризації зовнішніх боргів країни. Це завдання нелегке і швидких результатів очікувати не варто, проте деяке позитивне просування у цій справі я все-таки прогноую.

Варто відзначити, що найкращим аргументом для зовнішніх кредиторів України є реалізація реформ і реструктуризація національної економіки. Так, Польщі свого часу списали частину зовнішніх боргів завдяки активному реформуванню країни. Міжнародні інвестори зрозуміли: краще зняти частину тиску з національної економіки, щоб згодом відіграти свої вкладення за рахунок економічної діяльності у сприятливому середовищі.

Ті, хто знаються на процесах реструктуризації зовнішніх зобов'язань, розуміють, що йдеться про дуже складні і тривалі переговори. На цьому етапі прогноз стосовно реструктуризації боргів України є стримано позитивним. Зокрема не варто чекати списання частини

боргу, але перенесення термінів погашення і часткове зменшення вартості його обслуговування цілком реальні.

У переговорах з кредиторами Україні повинна допомогти раціональна позиція. Наша країна ніколи не оголошувала дефолт, хоча і знаходилася в дуже складних економічних обставинах. Це вказує на те, що Україна шукала, шукає і шукатиме всі можливі шляхи, щоб уникнути оголошення дефолту. Крім того, міжнародні інвестори повинні враховувати ті неординарні умови, в яких виявилася країна — це і зовнішня агресія, і необхідність прискороної євроінтеграції.

Повна версія [тексту](#)

Директор економічних програм
Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН

Зовнішня політика

НЕ ВАРТО БУЛО ПОКЛАДАТИ НАДТО ВЕЛИКІ СПОДІВАННЯ НА САМІТ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА У РИЗІ

Не варто було покладати надмірні очікування на Ризький саміт. Безумовним успіхом є вже той факт, що саміт відбувся, була чітко визначена позиція України, ми отримали певні сигнали, підтвердження солідарності з Україною та руху в напрямку євроінтеграції.

Називати провалом те, що Україні не дали безвізового режиму — не дуже справедливо, тому що йдеться про процес, який, очевидно, завершиться

наступного року. Ми можемо розраховувати на завершення другої фази імплементації плану з лібералізації візового режиму наступного року. Тому підстави сподіватися на безвізовий режим у нас є.

У Євросоюзу, безумовно, є певні побоювання пов'язані з неконтрольованою Україною ділянкою кордону з РФ, але це не є перепоною на шляху скасування візового режиму. Існують універсальні вимоги і правила для країн, що претендують на безвізовий режим, і Україна їх виконує досить успішно. Безумовно, проблеми існують, зокрема боротьба з корупцією, але відбувається рух уперед, і це обнадіює. Тому не варто вважати Ризький саміт провальним, адже він є проміжним етапом цього руху.

Повна версія [тексту](#)

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова
Михайло ПАШКОВ

У цьому номері інформаційного бюлетеня наведені окремі результати досліджень, проведених соціологічною службою Центру Разумкова упродовж 2005-2015рр. Опитування здійснювалися в усіх регіонах України, з 2015р. – за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Усі дослідження є репрезентативними стосовно дорослого населення України за основними соціально-демографічними показниками.

Більш докладно з результатами соціологічних досліджень, проведених Центром Разумкова, можна ознайомитися на нашому сайті <http://www.razumkov.org.ua>.

Чи сприймаєте Ви Україну як свою Батьківщину? % опитаних

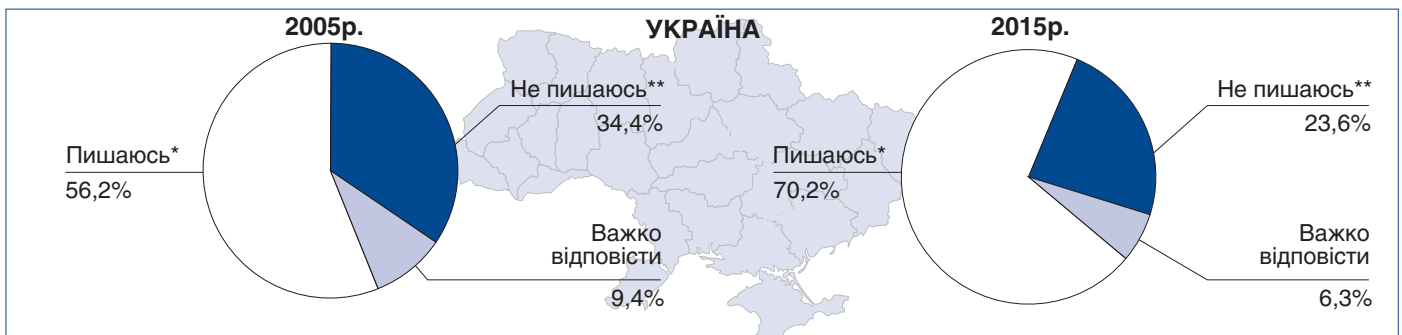
Чи вважаєте Ви себе патріотом України? % опитаних

* Суми варіантів відповіді "так" і "скоріше так".

** Суми варіантів відповіді "ні" і "скоріше ні".

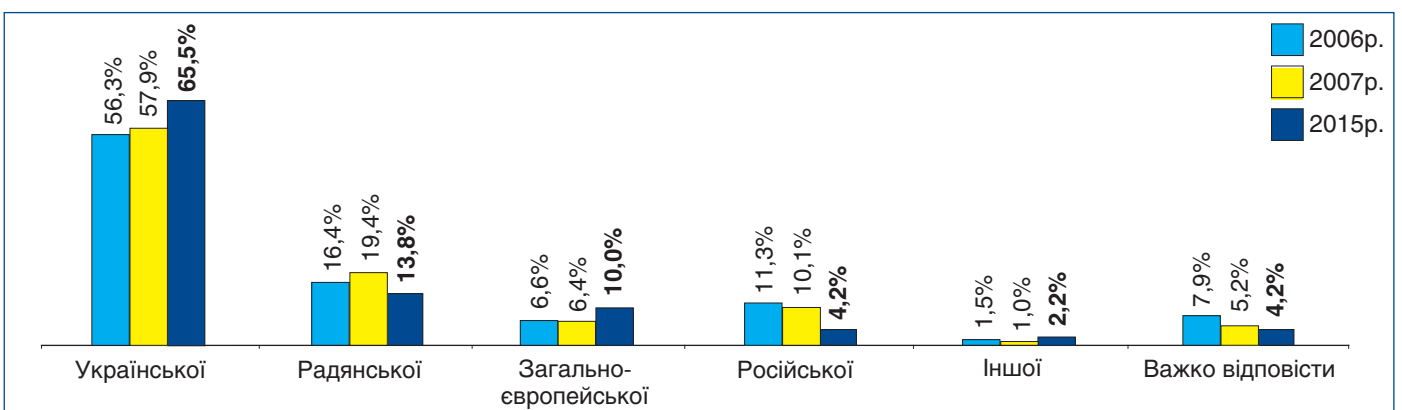
Наскільки Ви пишаєтеся тим, що Ви є громадянином України? % опитаних

* Суми варіантів відповіді "дуже пишаюсь" і "скоріше пишаюсь".

** Суми варіантів відповіді "зовсім не пишаюсь" і "скоріше не пишаюсь".

До якої культурної традиції Ви себе насамперед відносите? % опитаних

Події Центру Разумкова

ЗУСТРІЧ З ДЕЛЕГАЦІЄЮ ІНСТИТУТУ КЕННАНА (США)

22 травня 2015р. Центр Разумкова відвідала делегація вашингтонського Інституту Кеннана на чолі з директором Інституту М.Рожанським. З боку Центру Разумкова у зустрічі взяли участь генеральний директор Центру А.Рачок, заступник генерального директора Ю.Якименко, співдиректори програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки М.Пашков і О.Мельник.

Під час зустрічі відбувся обмін досвідом науково-дослідницької діяльності, обговорювалися актуальні проблеми і перспективи українсько-американських відносин, поточна ситуація в Україні. Наголошувалося на розвитку співпраці між двома інституціями, зокрема можливості співпраці в рамках спільних дослідницьких проектів з питань міжнародної безпеки, українсько-американських відносин тощо.

ЗУСТРІЧ З ПРЕДСТАВНИКОМ МЗС ІТАЛІЇ

Провідний експерт політико-правових програм Центру Разумкова Віктор Замятін взяв участь у зустрічі заступника державного секретаря МЗС Італії Б.делла Ведова з українськими аналітиками під час його візиту до Києва. Розмова стосувалася проблем можливої ескалації ситуації на Донбасі, а також гуманітарної ситуації і політики Східного партнерства ЄС.

УЧАСТЬ У II МІЖНАРОДНОМУ НАУКОВОМУ СИМПОЗИУМІ “ДЕРЖАВИ І РИНКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ”.

29 травня 2015р. фахівці Центру Разумкова приймали участь у II Міжнародному науковому Симпозіумі “ДЕРЖАВИ І РИНКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ”. Метою Симпозіуму було привертання уваги вітчизняних і зарубіжних науковців, політиків, менеджерів до сучасного політико-економічного переосмислення закономірностей розвитку держав в умовах глобальних трансформацій.

Науковий консультант Володимир Сіденко виступив з доповіддю “Політична економія Європейської інтеграції: ціни чи цінності”, директор економічних програм Василь Юрчишин – “Виклики нових напрямів і складових зростання світової економіки”. Обидві доповіді отримали схвальну оцінку учасників.

УЧАСТЬ У СЕМІНАРІ З ВИВЧЕННЯ КОНФЛІКТІВ І РОЗВИТКУ (ГРУЗІЯ)

18-23 травня у м.Батумі експерт Центру Разумкова Валерія Клименко взяла участь в Університеті з вивчення конфліктів і розвитку.

Інститут світової політики та Кавказький дім (Тбілісі) організували Семінар з вивчення конфліктів і розвитку в рамках проекту “Україна: вихід з

кризи через діалог”, що реалізується за підтримки Посольства Великої Британії в Києві.

В цілому, 32 учасники з України, Росії, Молдови, країн-членів ЄС і Грузії взяли участь у шестиденному лекційному курсі.

Мета спільного проекту ІСП та Кавказького дому “Україна: вихід із кризи через діалог” полягає у сприянні врегулювання конфлікту між Україною і Росією шляхом налагодження діалогу між російськими та українськими експертами”.

ЗУСТРІЧ З ПОСЛОМ БРАЗИЛІЇ

3 червня 2015р. в Центрі Разумкова відбулась зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Бразилія в Україні Антоніо Фернандо Круз-де-Мелло і консулом Посольства Бразилії Лукасом Шалелла-дас-Невесом.

З боку Центру Разумкова у зустрічі взяли участь співдиректор програм зовнішньої політики і міжнародної безпеки М.Пашков, директор військових програм М.Сунгуровський, провідний експерт політико-правових програм В.Замятін.

Під час зустрічі обговорювалися актуальні проблеми і перспективи українсько-бразильських відносин, питання міжнародної безпеки, поточна ситуація в Україні, – зокрема, хід реалізації реформ в різних сферах.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА РАЗУМКОВА

Адреса: 01015, Україна, Київ, вул. Лаврська, 16
Телефон: (044) 201-11-98, факс.: (044) 201-11-99
Зворотній зв'язок: newsletter@razumkov.org.ua